

GREA

vježba na GREDI

kanju preponā. Njegovi članovi M. Jokić i V. Marinkov drže JR od 2 m u skoku uvis.

graničari, elementarna igra bacanja i hvatanja lopte, poznata i pod nazivom »između dvije (četiri) vatre«. Sudjeluju dvije ekipe sa po 6—20 igrača, koji u međusobnom nadmetanju nastoje pogoditi loptom protivničkog igrača. Svaki pogodak pri kojem pogodi igrač nije uspio uhvatiti i zadržati loptu broji se kao 1 poen, ili pogodi igrač mora napustiti igralište i nastaviti igru iza poprečne ili uzdužnih linija protivničke pol. igrališta. Oni međusobnim dodavanjem lopte s igračima koji se još nalaze na njihovoj pol. igrališta nastoje iznenaditi protivničke igrače brzim i nenadanim pogocima. Igra se na površini 10 m x 8 m ili 10 m x 20 m (ako se igra u dvorani, najbolje je koristiti linije odbojkaškog igrališta — 18 m x 9 m). Najčešće se igra odbojkaškom loptom, a samo u iznimnim prilikama, s uvježbanim igračima, može se koristiti i medicinka. Igra počinje podbacivanjem lopte iznad središnje linije igrališta. Igrači pri bacanju ili hvatanju lopte ne smiju dodirivati ili prestupiti granične linije igrališta. U prvom primjeru pogodak ne važi, a u drugom igrač koji je uhvatio loptu mora napustiti svoju pol. igralište kao da je pogoden. Igrači se mogu spasiti od pogotka izmicanjem ili hvatanjem lopte. Pobjednik je ekipa koja uspije prva pogocima istjerati sve igrače iz protivničke pol. igrališta, odn. ekipa koja prva postigne utvrđeni br. pogodaka (10, 15, 20, 25 itd.).

granična linija, vidljiva oznaka na igralištima za sp. igre, bočna ili čeoana linija iscrtana bojom ili vapnom; označuje mjesto gdje prestaje površina igrališta. G. l. se smatra sastavnim dijelom igrališta.

grbača, pomoćna sprava u nastavi tjel. odgoja od plastične mase, u više boja, za jačanje leđnih i trbušnih mišića; zakvači se za šved. ljestve. Vježbač, držeći se rukama za šved. ljestve, izvodi vježbe okrenut leđima prema grbači. Širina sprave prilagođena je širini leđa uzrasnih kategorija vježbača, a duž. je 60—70 cm, odn. 80—90 cm.

grčenje, sp. gimnastika, vježbe oblikovanja: primicanje dijelova ekstremiteta istovremeno u dva zgloba; podlaktica se približava nadlaktici u zglobu lakta i ramena, a potkolje-

nica natkoljenici u koljenu i zglobu kuka. G. se može izvoditi jednim ili s oba ekstremiteta istovremeno, u različitim položajima ručenja i noženja. Djelomično primicanje ekstremiteta naziva se pogrčeno gibanje, a potpuno, zgrčeno gibanje.

grčko-rimski način rvanja → rvanje

Grečko, Georgij (1931), sovj. kozmonaut, heroj SSSR; izveo let u svemir u Sojuzu 17 s A. Gubarevim (11. I. 1975), spojivši se sa Saljutom 4 i boravili su 28 dana u svemiru. Drugi let u Sojuzu 26 sa J. Rumanenkom (10. XII 1977), spojivši se sa Saljutom 6 i boravili su u svemiru 96 dana; pri tom su proveli 88 min u skafanderima novog tipa izvan svemirskog broda. Boravkom od 96 dana u svemiru postignut je SR u disciplini trajanje leta u svemiru, a G. je tom prilikom postigao i SR u disciplini ukupno trajanje boravka u svemiru (124 dana).

greda, sp. gimnastika; sprava s malom potpornom površinom, kombinacija drvene i čelične konstrukcije; ima standardan oblik i veličinu: gornji dio (balvan) duž. je 5 m (± 10 cm), a šir. 10 cm, koji može biti u cijelosti od drveta ili željeza, odn. plastične jezgre. Gornja površina g. je na vis. 120 cm od tla. Ispod g. su dva para vrlo stabilnih nogu čiji su krajevi učvršćeni za te noge posebnim zatezačima. Ta sprava kao natjecateljska disciplina je isključivo za žene. Na njoj se izvode elementi i vježbe ravnoteže, akrobatske i ritmičke gimnastike. U natjecateljskom programu vježba na g. mora trajati određeno vrijeme. Kontrola vremena započinje trenutkom kada vježbačica napusti tlo ili odskočnu dasku, a završava njezinim saskokom sa sprave u trenutku kada nogama dotakne tlo. Suci upozoravaju zvučnim signalom o početku kontrole vremena i o isteku vremena za vježbu. Ako vježbačica padne sa g. u toku vježbe, ona ima pravo nastaviti svoju vježbu, pod uvjetom da njeno zadržavanje na tlu nije bilo duže od vremena predviđenog propisom. Prije početka vježbe dozvoljava se zalet za naskok na spravu koji se može i ponoviti, ali samo ako vježbačica nije kod prvog pokušaja dotakla spravu. Za naskok na g. dozvoljena je upotreba odskočne daske (rojtter). Pravilima je određen br. elemenata A, B i C težine, br. b. za svaki izvedeni element, te odbici u b. ako izvedba ne odgovara propisima. Na g. se izvode: jednostavni i složeni naskoki, elementi ravnoteže, okreti i piruete, skokovi i poskoci, kombinacije koraka i trčanja, akrobatski elementi i veze, te elementi visokih i niskih položaja. Vježbe se izvode određenim ritmom sa što manje izdržaja i prekida na cijeloj dužini grede.

Greece Cup, stolni tenis: trofej koji od 1969 dodjeljuje Grčki stolnoteniski savez prvakinji u pojedinačnoj konkurenciji na MI.

green (engl.), golf: zelenilo; dio terena neposredno oko jamice sa zastavicom, površine 400—1000 m², obrastao posebno njegovanom travom i pripremljen za udarce sa štapom putter.

Green, Nancy (1943), kanadska reprezentativka u alpskim disciplinama skijanja; prva na OI 1968 u veleslalomu i druga u slalomu; prva na PS 1968 u veleslalomu i alpskoj kombinaciji, druga u slalomu; pobjednica u svj. kupu 1967 i 1968.

green-fee (engl.), golf: naknada za upotrebu igrališta koju plaća igrač ako nije član kluba.

greensome (engl.), golf: oblik foursome natjecanja, u kojem su četiri igrača igraju najprije driverom, nakon čega svaka ekipa bira lopticu kojom će nastaviti igru.

Gregl, Franjo (1891—1916), biciklist, član HKB Sokol (Zagreb). Na prvoj biciklističkoj utrci »za prvenstvo Južnih Slavena« Ljubljana—Trst (1909) drugi, a 1910 i 1911 prvi. Četiri puta prvak Hrvatske u cestovnoj vožnji (1909—13). Pobjednik na utrci 1911 u Budimpešti za Zlatni kotač i na velikim utrkama 1913 Rund um den Gletscher (351 km) i 1914 Rund um den Hochschwab (188 km).

Grego, Anton (1940), dipl. inž. brodogradnje; reprezentativac u jedrenju, član Jedriličarskog kluba Galeb (Rijeka), zaslužni sportaš Jugoslavije. Od 1954 do 1975 osvojio 9 puta PJ u klasi Šljuka i 3 puta u klasi Flying Dutchman. Sudjelovao na PE osam puta, 1961 i 1966 osvojio prvo mjesto u klasi Snipe-junior, odn. Snipe-senior; sudjelovao šest puta na PS te na OI 1968 i 1972 (peto mjesto). Član je Uprave JK Galeb i potpredsjednik JK Juna u Omišlju. Bio je trener reprezentacije koja je nastupila na MI 1975.

Gregoričič, Jože (1903—42), metalski radnik; bavio se biciklizmom, nogometom, skijanjem i planinarstvom, a najviše je uspijeva postigao kao gimnastičar. Član KPJ, dobrovoljac u španj. građanskom ratu (1936—39); u NOR komandant Cankarjevog bataljona; narodni heroj.

Gregorič, Oti (1914—42), dr. prava; reprezentativac u hokeju na ledu sa 13 nastupa; sudjelovao na PS 1939 u Zürichu. Tragično poginuo u padu s terase nebodera (nebo-tičnika) u Ljubljani.

Gregorič, Pavle (1892), liječnik; društveno-politički radnik, član Savjeta federacije; nosilac Partizanske spomenice 1941. Ordena narodnog heroja, Ordena junaka socijalističkog rada i drugih visokih odlikovanja. Za vrijeme NOB i poslije Oslobođenja obavljao visoke partijske i drž. dužnosti u federaciji i SRH. Predsjednik Saveznog komiteta za fizičku kulturu Vlade FNRJ (1948—49).

Grgorka, Boris (1906), reprezentativac, prednjak, trener i međ. sudac u sp. gimnastici. Nastupio na OI 1928 i 1936 i na PS 1938 (III mjesto u sastavu reprezentacije Jugoslavije). Poslije Oslobođenja pa do 1964 vodnik reprezentacije Slovenije i Jugoslavije; dugogodišnji trener M. Cerara. Dobitnik odlikovanja FIG i Bloudekove nagrade Saveza za tjelesnu kulturu Slovenije (1967).

Grgurič, Ivo (1916—79), profesor; istaknuti sp. radnik u planinarstvu, rukometu, nogometu i auto-moto sportu. Urednik monografije Nogomet 1908—1958, izdane u povodu pedesete obljetnice igranja nogometa u Bjelovarskom nogometnom podsavezu. Bio je član uredništva časopisa Povijest sporta.

Grenland (eskimski Kalatdlit Nunat), najveći otok na Zemlji, većim dijelom u Arktičkom polarnom pojasu, s ledenjacima debljine više od 2000 m. Najviši vrh Gunnbjørnfeldt (3700 m) prvi je osvojila engl. ekspedicija 1935 pod vodstvom R. L. Wagera. Prva hrv. ekspedicija 1971 (voda Jerko Kirigin) osvojila je Ingolsfeldt (2580 m); 1973 su se hrv. alpinisti S. Gilić i V. Hebar uspjeli na Unap Tuktartu (1900 m); slov. ekspedicija 1978 (voda Janez Bizjak) penjala se u području Tupilaka.

greška noge (engl. foot fault), 1) badminton: prekršaj pravila igre od servera ili primaoca servisa. Prekršaj je počinjen ako server ili primalac servisa istupe iz pravila određenih prostora prije nego je izveden servis; 2) tenis: doticanje ili prekoračenje osnovne linije pri servisu; računa se kao pogrešan servis.

Greyhound, konjički sport: američki kasač koji je držao SR u kasu na 1 milju. Pretrčao ju je 1939 u Lexingtonu (Ky., SAD) za